

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suavis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt V. Parata Decreta de morum emendatione, per Sessionem
decimamteriam confirmando.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

CAP V

Parata Decreta de morum emendatione, per Sessionem decimam tertiam confirmanda.

CAUILLATIONIBUS SUAIS CONFUTATIS, AD HISTORIAM REDEO, NON DEFENSURUS AMPLIUS, SED NARRATURUS QUAE AD TEPARANDAM DISCIPLINAM STATUTA FUERUNT. HÆC VNANIMI DELIBERATIONE IN OCTO CAPITA PARTITA SUNT.

In primo dicebatur: *Vt iuxta proximæ Sessionis Decretum Episcopis commissis sibi Ecclesiis eò libentius residerent, quò facilius & commodius sibi subieccos regere, & in vita ac morum honestate continere possint; illis eos admonendum censet, ut se Pastores, non percussores esse meminerint, atque ita præesse sibi subditis oportere, vt non in eis dominantur, sed illis tamquam filios & fratres diligent, elaborentq., vt hortando & monendo ab illicitis deterreant; ne, ubi deliquerint, debitib[us] eos paenit[er] coercere coguntur: quos tamen si quid per humanam fragilitatem peccare contigerit, illi Apostoli est ab eis seruanda præceptio, vt illos arguant, obsecrent, impent in omni bonitate & patientia: cùm sepè plus erga corrigendos aqua benevolentia quam aust[er]itas, plus exhortatio quam communatio, plus charitas quam potestas. Sin autem virg[in]æ opus fuerit, tunc cum mansuetudine rigorem, cum misericordia iudicium, cum severitate lenitatem adbendam esse, cùm sit diligentis ac p[ro]ij simul Pastoris officium, morbis ouum tenia primum adhibere fomenta; post ubi morbi grauitas ita postulat, ad acriora & grauiora remedia descendere. Sin autem nec ea quidem proficiant illis submuendis, ceteras saltem oves à contagionis periculo liberare. Cauigatur rei criminum plerumque ad evitandas panas, & Episcoporum subfugienda iudicia, querelas & grausmina simulent, & appellationis diffugio Iudicis processum impedian, ne remedio ad innocentia presidium instituto, ad iniquitatis defensionem abutantur; statuit, In causis visitationis & correctionis, habilitatis & inhabilitatis, nec non criminalibus, ab Episcopo, seu ab illius Vicario generali, ante definitiua sententiam, ab interlocutoria, vel alio quocumque grauamine non appelletur: neque Episcopus, aut Vicarius appellationi huiusmodi tamquam friuole deferre teneatur; sed eā, ac quacumque inhibitione ab appellationis iudice emanatā, nec non omni stylo & consuetudine, etiam immemorabili, contraria non obstante, ad ultiora valeat procedere; nisi grauamen huiusmodi per definitiua sententiam reparari, vel ab ipsa definitiua appellari non posit.*

In secundo: *A sententia Episcopi, vel ipsius Vicarij generalis, in criminalibus, appellationis causa, ubi appellationi locus fuerit, si Apostolici au-*

1551.

auctoritate in partibus eam committi contigerit, Metropolitano, seu illius etiam Vicario generali; aut si ille aliqua de causa suspectus foret, vel ultra duas legales dietas distet, seu ab ipso appellatum fuerit, uni ex vicinioribus Episcopis, seu illorum Vicariis, non autem inferioribus Iudicibus committatur.

3 In tertio: Reus, ab Episcopo, aut eius Vicario in spiritualibus generali, in criminali causa appellans, coram iudice, ad quem appellavit, acta prima instantia omnino producat: & iudex, nisi illis visis, ad eius absolutionem minimè procedat. Is autem à quo appellatum fuerit, intra XXX. dies acta ipsa postulanti gratias exhibeat; alioqui absque illis causa appellationis huiusmodi, prout iustitia sua serit, terminetur.

4 In quarto: Cùm difficile sit adhibere omnem Episcoporum numerum, quem Canones ad homines, ob atrocitatem criminum, à sacris Ordinibus depoñendos requirunt; si quando autem interuenire possent, eorum residentia intermitteretur, statuit, ut Episcopo per se, vel illius Vicarium contra Clericum, in sacris Ordinibus constitutum, etiam ad illius condemnationem, nec non verbalem depositionem (post quam scilicet reus laico Iudicii haud traditur) & per seipsum etiam ad actualē degradationem (quā præstata statim redditur) ab ipsis Ordinibus & gradibus Ecclesiasticis, in casibus, in quibus aliorum Episcoporum presentia, in numero a Canonibus designato, etiam absque illis procedere liceat: adhibitis tamen & in hoc sibi assidentibus totidem Abbatibus, vsum mitrae & baculi ex priuilegio Apostolico habentibus, si in ciuitate aut Diœcesi reperiri, & commode interesse possint: alioquin aliis personis in Ecclesiastica dignitate constitutis, quae etate graues, ac iuri scientiā commendabiles existant.

5 In quinto: Ut Episcopus apud Ecclesiam suam residens, de surreptione & obreptione gratie, quæ super absolutione alicuius publici criminis vel delicti, de quo ipse inquirere cōperat, aut remissione penae, ad quam criminofus per eum condemnatus fuerit, falsis precibus impetratur, per seipsum, tamquam Sedis Apostolicae delegatus, etiam summarie cognoscat, ipsamq; gratiam, postquam per falsi narrationem, aut veri taciturnitatem obtentam esse legitime confiterit, non admittat.

6 In sexto: Quoniam subditi Episcopo, tametsi iure correpti fuerint, falsa illi crimina obincere solent, ut quoquo pacto possint ei molestiam exhibent; ne is vexationis timore ad inquirenda & punienda delicta segnior reddatur, & gregem sibi creditum relinquere cogatur; statuit, ne Episcopus, nisi ob causam, ex quā deponendus siue priuandus veniret, etiam si ex officio, aut per inquisitionem, seu denuntiationem, vel accusationem, siue alioquin modo procedatur, ut personaliter compareat, nequaquam citetur, vel monetur.

1551. In septimo: Ne testes in causa criminali ad informationem, vel indicia, seu alias in causa principali, contra Episcopum, nisi contestes, & bona conuersationis, existimationis & fame fuerint, recipientur; & si odio, temeritate aut cupiditate aliquid deposuerint, grauibus pœnis mulctentur.

In octavo: Causæ Episcoporum, cum pro criminis obiecti qualitate comparere debeant, coram Pontifice Maximo referantur, ac per ipsum terminentur. Homines quippe arbitrantur, quemadmodum in corporum, ita in Magistratum ordine, fit mitatem à corruptione immunem in summo sitam: & præterea eo tolerabilius euadit ictus, quod venerabili manu nobis incutitur.

C A P V T VI.

Decreta de Sacramento Eucharistie ad eamdem Sessionem parata.

Hec de morum reparacione. Quantum ad doctrinam spestat, optarant Patres vñā eademque Sessione complecti du Sacraenta quæ subsequebantur Baptismum & Confirmationem, de quibus Pauli tempore actum in Concilio fuerat: sed argumentum nimis amplum nacti, duabus illud Sessionibus delinarunt; quarum prior de Eucharistia tantummodo statueret.

Proœmio habebatur: *Synodus hoc iam inde à principio habuisse in votis, ut stirpitus conuelleret zizania errorum & schismatum in doctrina Fidei, vsu & cultu Eucharistie, quam altoqui Saluator noster in Ecclesia su tamquam Symbolum reliquit eius unitatis & charitatis, quæ Christianos omnes inter se coniunctos & copulatos esse voluit. Itaq; sanam & sinceram de Eucharistie Sacramento doctrinam tradere, quam semper Catholica Ecclesia ab ipso Christo, eiusq; Apostolis, atque à Spiritu sancto, illi omnem veritatem in dies suggestente, edoceta retinuit, & ad finem usque facili conservabit; atque omnia interdicere, ne ea aliter credere, docere aut predicare audeant, quæ ut est hoc presenti Decreto explicatum atque definitum. Et capita quidem fuere octo.*

Primò decernit: *Post panis & vini consecrationem, Christum verum Deum atque hominem, verè, realiter, ac substantialiter sub specie illarum rerum sensibilium contineri: neque enim hec inter se pugnant, ut Saluator ad dexteram Patris in celis abideat, iuxta modum existendi naturalem; & ut multis nihilominus aliis locis sacramentaliter praesens sua substantia nobis adsit (Abstinere Synodus voluit eâ quæstione, quæ inter Aquinatis & Scotti sectatores agitatur, vtrum idem corpus diuinitus possit pluribus in locis eo collocationis modo, quo in uno per naturam est, collocari.) ea existendi ratione, quam et si verbis exprimentur.*